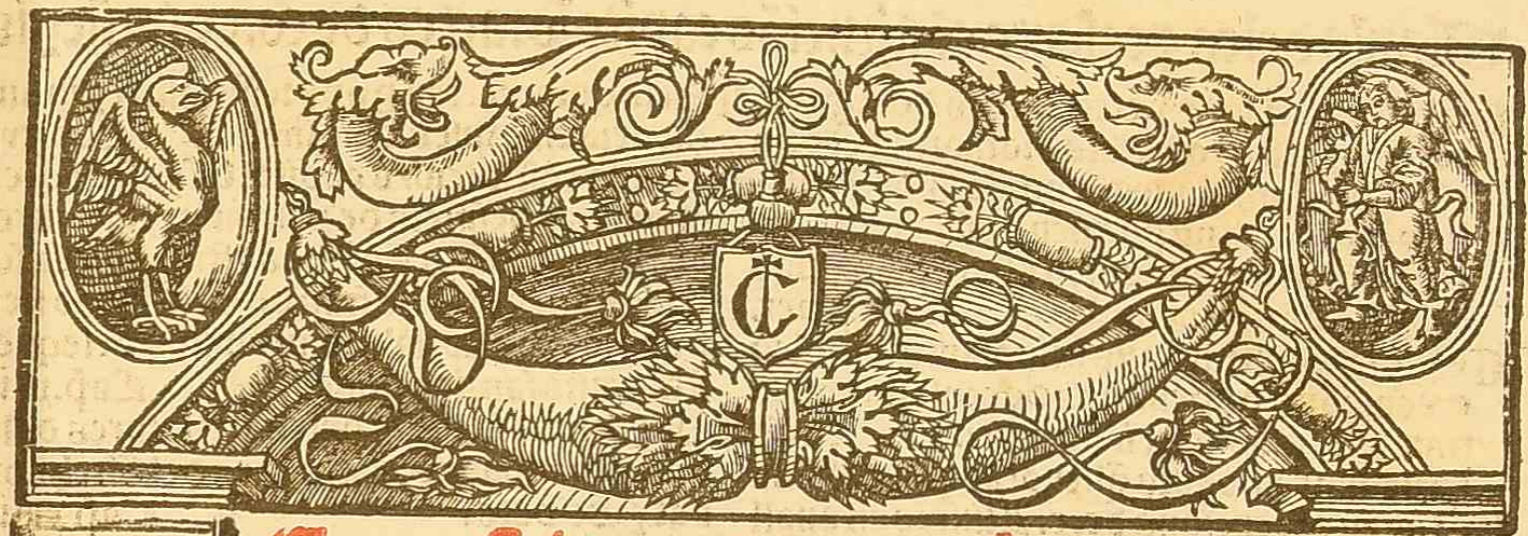
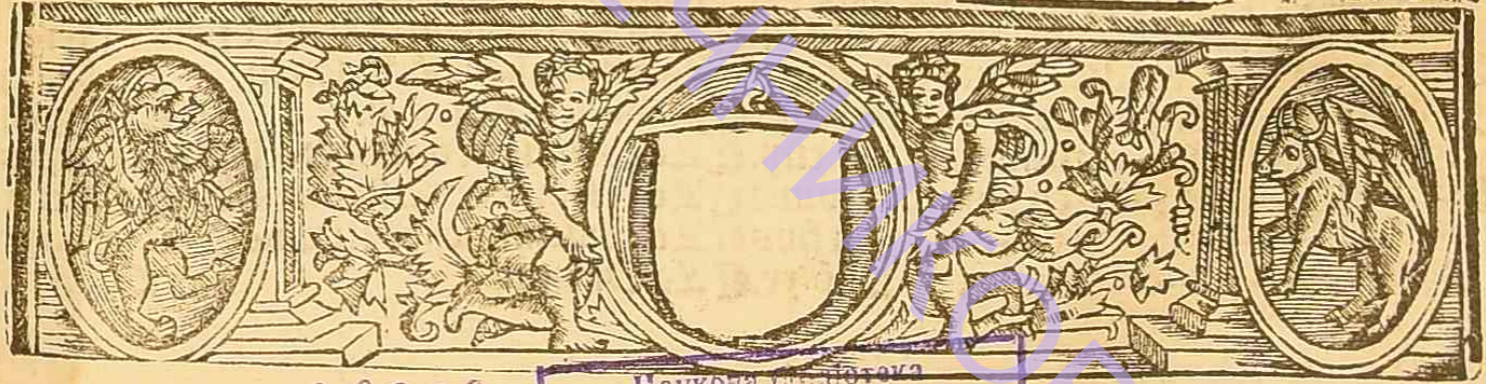
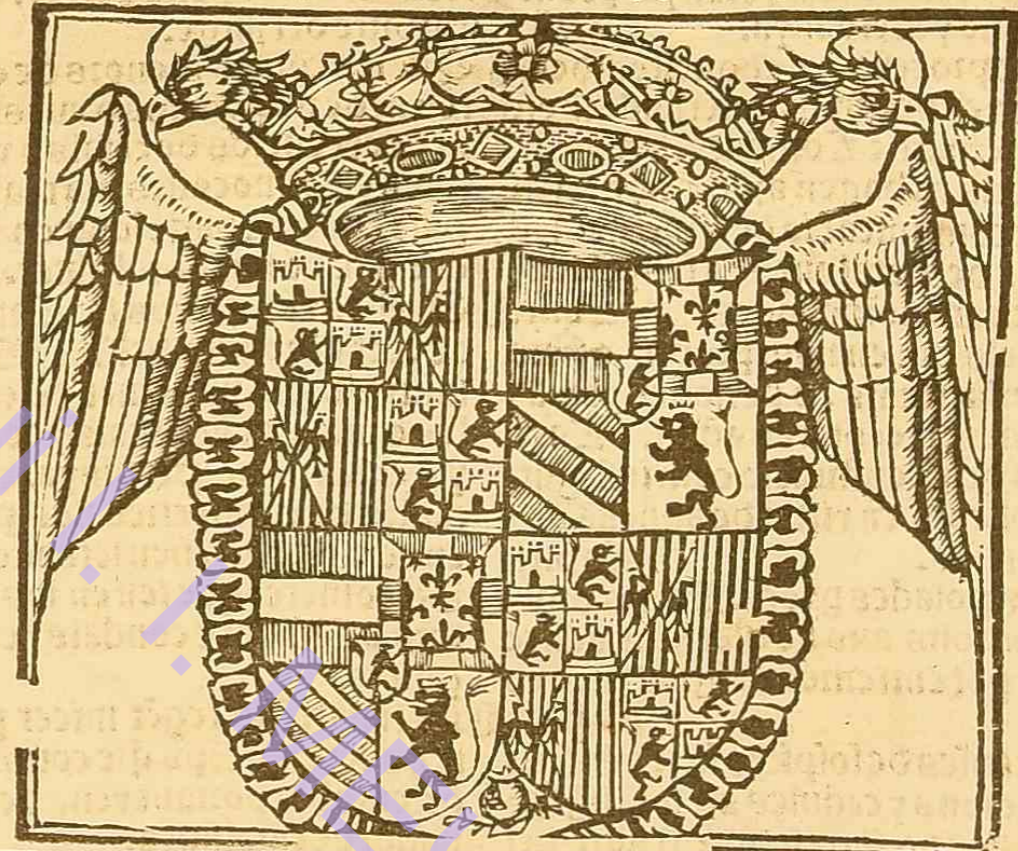

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОДУ

Constitucions fetes p

la Sacra Esarea Catolica y Real Magestat
del Emperador don Carles: y per la molt alta
y excellentissima Senyora dona Yoanna ma:
resua: Reys de Castella: y de Arago: y de les
dos Sicilies. &c. En la quarta Cort de Catha:
lunya: en la Iglesia de sancta Maria de la Vila
de Monco En lany. M. D. lxxvij.

Ил- 32369

Наукова бібліотека
Одеського університету
ім. І. І. Мечникова

Constitucions Carles...

Taula de les presents constitucions capitols: actes de cort e privilegis

- Q**ue los scriuans y escriuanies dels gouernadors y altres officials ordinaris del principat de Catalunya e condats de Rossello y cerdanya: no puguen posar en los processos: mes del que posen e fan los escriuas dela Real audiencia. **Cap. pmer.**
- Q**ue les constitucions disposants sobre les execucions de pensions de censals: e violaris: e altres obligacions executives sien obseruades remoguts q̄ se uol abusos. **Ca. ij.**
- Q**ue en execucions de. r. Llures en auall no puguen anar sino lo scriua y misatge p̄cepint prouisio de jutge: o assessor. **Ca. iij.**
- Q**ue la constitucio feta sobre lo noble dels bestiar q̄ podē tenir los Capitans: y altres p̄sones alli cōtegudes sia seruada: asso a justat q̄ per interposades persones no puxen tenir major nombre de bestiar. **Cap. iij.**
- D**eclaracio e amplicio dela constitucio del Rey don Ferrado primer qui comence: cōfer y contraure matrimoni. **Ca. v.**
- D**e vehedors de pastells y prouisio para que sien fets bons. **Cap. vi.**
- O**rdre en execucions de bans: y penes faedores per los lochtinents de balle general y procuradors reals de Catalunya: y condats de Rossello y Cerdanya. **Ca. vij.**
- D**e salaris/ de processos/ y enquestes/ dela cort del portat re^o de gñal gouernador/ en los dits Principats e Condats. **Ca. viij.**
- Q**ue los carcellers hagen ajurar y hoyr sentencia de Excomunicacio de obseruar les constitucions de Catalunya e a senyaladament algunes ara nomenades. **Ca. ix.**
- D**ela pena dels qui en nom propri/ oficte de lafiaran vniuersitats/ o persones priuades y scientiment receptaran aq̄lls. **Ca. x.**
- P**rorogacio dela constitucio com instigat/ y cō los publicats en virtut de aquella poden esser remesos. **Cap. xi.**
- D**eles treues posades p̄ los officials ordinaris/ o de barons ans de esser formada regalia no sen pot entremetre alguatzir: o comissari real. **Cap. xij.**
- Q**ue en les causes de sospites sien adinels les supplicacions y cedules ab sola signatura dela part e lino sap escriure d̄ altre perrell que sia coneguda. **Cap. xij.**
- Q**ue nos pugue vendre/ donar cessionar: o transferir instacia q̄ perdany o injuria cōpeteca a algu lino sots certa forma. **Ca. xiiij.**
- Q**ue vagabūdos y ladres sots certa forma sien cōdenats en galera y es duradora fins als puneres corts exclusiue. **Cap. xv.**
- D**els qui recorren p̄ opressio ala regia audiencia en causes criminals. **Cap. xvi.**
- Q**ue la constitucio/ o capitol disposant q̄ les abadies y beneficis de patronat real y altres no sien cōferides a p̄sones estranyes sia seruada y en prejuy/ o fraude aquella no sien donats executorials ni prouisios de sequestre/ e sis fan sien nulles. **Cap. xvij.**
- D**e prouisio faedora de les prelatures dela dits principat e condats: q̄ es del Archabat y Bisbats. **Cap. xvij.**
- C**onfirmacio dl capitol disposat q̄ les comādes de sant Joā dela Castellania de ampolla q̄ son dins los limits d̄ Catalunya no sien conferides sino a Catalans. **Cap. xix.**
- Q**ue sia obseruada la pragmatica feta sobre los draps estrangers: qui entren en los regnes de Sicilia y Napols. **Cap. xx.**
- Q**ue los notaris en los dits principat y condats no pugue reebre actes algū d̄ reedes ab carta de gra de reebre: donacions: e altres alienacions q̄ primer no p̄ngue juramet dls cōtractes si aq̄lls cōtractes fan p̄fraudar los loyines: o altres drets dls senyors directes e d̄ dit juramet se haje a fer mecio en los dits cōtractes sots pena de. xxv. Ducats y altres a arbitre del jutge. **Cap. xxi.**
- Q**ue les caues menors de cinquanta llivres ni de imposicions d̄ riles/ o llochcs reals ni de execucions de censals o violaris/ no puguen esser euocades ala real audiencia/ y la part cuocant haje jurar en poder del relador que no son de tal q̄litat. **Cap. xxij.**
- Q**ue les constitucions de Catalunya y actes de cort y prouisio del Rey Catholic disposants sobre lo pagamet de les imposicions d̄ les ciutats y riles reals y cognicio daq̄lls y q̄ en la vila de Perpinya/ e fora daq̄lla les taules de carniceries nos pugue tenir lino en certs lochs/ sien seruades. **Ca. xxij.**
- D**el comerci que ten en los poblats en los dits principat e condats/ en Tuniz y en la goleta. **Cap. xxij.**
- D**el salari q̄ lo regēt micer pere arriau gort te hauer en lo tēps q̄ se cōtinuara la real audiencia ab lo portat reus de gñal gouernador de catalunya. **Cap. xxv.**
- R**emissio general de bans e penes y tercios e altres penes pecuniaris. **Cap. xxvi.**
- F**ranquesa de segell. **Cap. xxvii.**
- L**o cōsentimēt d̄ istamet eccliaſtich. **Ca. xxviii.**
- L**o cōsentimēt d̄ istamet militar. **Ca. xxix.**
- L**o consentiment d̄ istamet real. **Ca. xxx.**
- L**a Offerta. **Cap. xxxi.**

ЧУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

In nomine domini nri Jesu Christi. Pateat
 vniuersis / q nos Carolus diuina fauente clemetia / Roma
 noñ Imperator semper augustus / Rex germanie. Poñna
 eius mater. Et idem Carolus dei gratia Reges Castelle
 Aragonum / vtriusq Sicilie / Hierusalem / Ungarie / Dal
 matie / Croatia / legionis / Auuarre / Branate / Coleti / Va
 lentie / Galatie / Maioricarum / Hispalijs / Sardinie / Cor
 dube / Corsice / Murtie / Siennis / Algarbij / Algezire / Sibraltaris / Insu
 larum Canarie / nec non Indiarum Insularum et terre firme / Maris oce
 ni. Archidux Austrie / Dux Burgundie et Brabatjs. zc. Comes Barcino
 ne flandrie et Tirolis. zc. Domini Biscaye et Noline. ez. Duces Athenar
 rum et neopatrie Comites Rossilionis et Ceritanie Marchiones oustan
 ni et Sociani. Attendentes curias generales per nos fuisse conuocatas
 in nostra villa Montisoni omnibus incolis et habitatoribus regnoru no
 strorum / Aragonum Valentie / et principatus Cathalonie / Comitatuq
 Rossilionis et Ceritanie / et causis in ipsa conuocatione contentis. In qui
 bus curijs que bonum comune / pacem et quietem subditorum nostrorum
 concernunt / conspicientes / volentes consilere / tranquillo statui rei publi
 ce / nostri Cathalonie principatus / dictorumq Comitatum Rossilionis
 et Ceritanie. Illiusq incolas in pace et quiete fouere / habito maturo et di
 gesto consilio ac tractatu cum prelatjs et ecclesiasticis personis / ducibus /
 Comitibus / Baronibus militibus / et hominibus de paratico ac sindicis
 vniuersitatum ciuitatum et villarum Regalium dicti Cathalonie Princi
 patus. Qui ad dictas curias conuenerunt / ad supplicationem et de consi
 lio / consensu / approbatione / expressis eorundem. In nostro solio regio / de
 more / strato et ornato sedentes / constitutiones / ordinationes et capitula /
 ac etiam actus curie facimus / statuimus censemus et ordinamus / sub for
 ma et declarationibus infrascriptis.

Que los scriuans y scriuanies dels gouernadors y al
 tres officials ordinaris del principat de Catalunya e com
 dats de Rossello y Cerdanya: no puguen posar en los pro
 cessos: mes del que posen e fan los escriuans dela Real
 audiencia. Cap. i.

Primament statuhim y ordenam ab lohacio y aprobacio dela present
 cort que lo capitol. xvij. dela cort de santa Anna celebrada comensant.
 Volem y manā ab aprobacio dela present cort. zc. fet per lo catholic Rey do
 ferrando segon de immortal reco: en la segona Cort de Barcelona sia estes
 als scriuans e scriuanies dels Gouernadors / e altres officials ordinaris

del dit principat de Catalunya e comptats de Rosello e Lerdanya: que dits scriuans no puguen posar en los preccios que faran per dits scriuans dels dits governadors: e altres ordinaries mes del que posen e fan los scriuans de la real audiencia.

Que les constitucions disposants sobre les execucions de penes de censals: e violarias: e altres obligacions executives sien observades remoguts qualssevol abusos. Cap. ij.

Statuim mes auant: ab aprobacio de la present cort que les constitucions disposants sobre les execucions de penes de censals: e violarias: e altres obligacions executives sien observades remoguts qualssevol abusos.

Que en execucions de r. Llures en anall no puguen anar sino lo scriua y milatge precebin prouiso de jutge o assessor. Cap. iij.

Statuim mes auant prouehint als abusos que los ordinaries fan en les execucions de penes de censals e altres deutes menors de vint llures que fan lo reguer e sotueguer batle o fots batleia fer la execucio ab tota la cort e compten grosses dietes a riques mes in untes les dietes que lo deute: que de aqui al deuant en execucions de deute llures en anall no puguen anar sino lo scriua e milatge precebin prouiso de jutge o assessor.

Que la constitucio feta sobre lo nombre dels bestiar que poden tenir los Capitans y altres persones allí contingudes sia seruada: affo ajustat que per interposades persones no pugent tenir maior nombre de bestiar. Cap. iij.

Statuim mes auant: que la constitucio feta per lo Rey don Johan segon befaul nostre de la present rila de Monço Capitul. c. iij. disposant sobre lo nombre dels bestiar que poden tenir los capitans / e altres continguts en dita constitucio sia seruada / remoguts tots abusos ajustat a dita constitucio que per interposades persones dits capitans ni altres persones no puguen tenir maior nombre de bestiar del que es expressat en dita constitucio.

Declaracio e ampliatio de la constitucio del Rey don Ferrado primer qui comence com fer y contraure matrimonis. &c. Cap. v.

Acera mes statuim / e ordenam declarant la constitucio del Rey don Ferrado primer: feta en la cort de Barcelona: comensant. Com fer y contraure matrimonis. &c. que dita constitucio sia entesa encara que noy entreuengue raptu / o altra violencia ajustat ala dita constitucio que si lo qui pretendra hauer casat ab alguna donzella / o rinda de casaria o de casiar fara dit matrimoni. Que aquell tal que desafiara / o desafiara fara / e los qui per ella ho faran sien aguts ipso facto per gitats de pau y de treua: y per tals publicats encara en corregegan en les penes en la lobre dita constitucio contingudes.

De vebedors de pastells y prouiso para que sien fers bons!

Cap. vi.

Ordenam mes hauant com per speriencia se veija que lo fer dels pestells en lo dit principat de Catalunya e comptats de Rosello e Lerdanya a port gran vtilitat ala terra y en lo fer de aquells se abusa per no fer los tant lests com en fransa: y en altres parts se fan. Que en qualssevol parts dl dits principat y Comptats que dits pestells se faran les vniuersitats o vills hagen de posar dos vebedors los quals tinguen la conerensa de la bondat dels dits pastells los quals tinguen carech de regonerer aquells y prouehir que fassen bons y sens frau ni mixtura de altres herbes prouehint mes hauant que quiscuna colita que fara de dits pastells se haja de posar apart sens mesclar la ab los pestells de altra colita: y altrament segons que millor apparra a dits vebedors deures fer a tot profit e vtilitat de dits pastells.

Orde en execucions de bans: y penes faedores per los locinets de balie general y procuradors reals de Catalunya: y comdats de Rosello y Lerdanya Cap. viij.

Quin se veia per speriencia manifesta que lo locinient de batle general en lo principat de Catalunya e los procuradors reals dels Comtats de Rosello y Lerdanya / e de altres parts fassen gran abus en exhigir les penes pecuniaris per la execucio de les quals hi fan anar assessor / advocat / e fiscal / procurador / notari / y porter: tenint mes respecte alurs salaris e dietes: que ala bona administracio de la justicia. E lo mateix se abusa en la execucio dels fraus pretesos per dits oficials per aco per leuar dits abusos statuim y ordenam. Que de aqui al deuant en les execucions de dites penes / e fraus los dits locinients de batle general / e procuradors reals quant seran suma / o sumes fins en cinquanta sous inclusive no puguent enuiar a fer dites execucions sino vn porter e de cinquanta sous fins en setanta sous notari: e porter: e de setanta sous en amunt: puguen anar los dits oficials e la part instant dita execucio: remoguts tots e qualssevol abusos fins assictes.

De salaris de processos y enquestes de la cort del portant veus de general Bouernador en los dits principats e comdats. Cap. viij.

Quin sia vist per speriencia que los scriuans de la cort real del portant veus del gouernador general en lo principat de Catalunya e comptats de Rosello e Lerdanya han abusat en los salaris prenen dels processos de les enquestes contrauenints ala pragmatica feta per lo Rey en pere. iij. en Barcelona a treze de Decembre del any Mill Quatre cents y quaranta Ab la qual es prouehit que los dits scriuans no poden hauer dels processos de dites enquestes sino lo que ha los scriuans de les corts dels ordinaries de aquell loch hon se trobarā: perco Statuim / e ordenam q dita pragmatica sia obseruada remoguts qualssevol abusos fins assictes.

Que los carcellers hagen a jurar y hoer sentencia de erco: municacio de obseruar les constitucions de Catalunya e a senyaladament algunes ara nomenades. Cap. ix.

B iij

Ques auant supplicacio dels dits tres stataments statuhim ordenam e manam que la constitucio del Rey en Jaume segon en la segona cort de Barcelona capitol primer sia obseruada ha instant en aquella que los carcellers qui ara son y per temps seran y lurs lochtinents hauen de jurar y hoir sentencia de excomunicacio de observar les Constitucions de Catalunya: e senyaladament la constitucio / o capitol de cort per nos fet en la primera cort de Barcelona. Comensant Item per quant etc. E la constitucio per nos feta en les segones corts de Monço en lany. M. D. xxxiiij. capitol noue Comensant Item declarant y anyadint. etc.

Dela pena dels qui en nom propi: o ficto desafiaran vniuersitats y scientment receptaran aquells Cap. i.

Per evitar inconuenients se segueixen de desafiaments se fan aregidozs o ha altres que tenen carech de vniuersitats statuhim y ordenam que los qui desafiaran vniuersitats en nom propi ficto o persones priuades en nom ficto en corregan en pena de mort natural: y que alguna persona de qualseuol ley stat o condicio sia: no puga acollir ni receptar scientment los talls desafiants sots pena de Cent oucats de or aplicadors a nostres cofrens reals.

Porrogacio de la constitucio com instigant: y com los publicats en virtut de aquella poden esser remesos. Cap. ii.

Vigilant en lo be y repos de Catalunya Comptats de Rossello y Cerdanya y habitants en aquells: statuhim y ordenam ab aprobacio de la present cort: que la constitucio com instigant feta per lo catholic Rey don ferrando en la tercera cort de Barcelona ab les modificacions fetes en altres corts sia porrogada fins a les primeres corts y que los publicats en virtut de dita constitucio del temps de les darreres corts per nos celebrades en la present vila de Monço pogan esser remesos segons forma de les dites constitucions.

Deles treues posades per los officials ordinaris: o de barons ans de esser formada regalia no s'empot entremetre al: guazir o: comissari real. Cap. iij.

Per leuar los grans abusos y extorsions que fan los alguazirs y comissaris nostres anant per la terra sens expressa comissio fent fer mar treues a persones que ja les han fermades en poder dels officials ordinaris ordenam y statuhim. Que si los officials ordinaris sien barons / o altres ans de esser fermada la regalia haurá feta fer pau o treua d'la qual conste per acte autentic y lo comissari de la regalia note entremeta de la dita pau o treua pus per aquella per los dits officials haurá posada stiguen les parts en seguretad.

Que en les causes de sospites sien admeses les supplicacions y cedules ab sola signatura de la part e sino sap escriure de altre per ell que sia coneguda. Cap. iiii.

Statuhim y ordenam mes hauant: que la constitucio feta per lo catholic Rey don ferrando disposant que en les supplicacions: e cedules ques donarà en causes de sospita en

la real audiencia se hajan a sotscriure los aduocats qui aquelles ordenaran se limite y entenga segons de present la limitam e volem esser entesa: que de aqui al deuat les supplicacions y cedules y articles de causes de sospita ques daran contra lo Canceller Vice canceller: o regent la cancellaria Souernadors de Catalunya de Rossello y de Cerdanya y Doctors del real consell e jutges de cort y altres officials e jutges sien admesos: e hauen d'esser prouehides encara que no sien signades de aduocat ab que en tal cas la haja d' sota scriure la mateixa part: o altre per ell sino sabra escriure pus sia persona coneguda.

Que nos pugue vendre: donar cessionar: o transferir instancia que p' dany o injuria competesca a algu sino sots certa forma. Cap. v.

Quient prouehir en leuar moltes questions / e bandols se segueixen e porian seguir entre los poblats en lo principat de Catalunya e comptats de Rossello y Cerdanya statuhim y ordenam ab aprobacio de la present cort que alguna persona de qualseuol stat o condicio sia no puga vendre donar cessionar o transferir en altra persona la instancia o querela sia vol sia en virtut de constitucions de pau y treua o altrament que li competesca per dany o injuria rebuda de algu ne per aquell en qui seria transferida se puga adquerir dret algu si dochs noliera transferida o adquirida per titol de successio / o herencia vniuersal e si lo contrari era fet: que axi lo transferint com aquell en qui sera transferida la instancia per dan tot lur dret y actio y no pogan fer instancia alguna.

Que vagabundos y ladres sots certa forma sien condemnats en galera y es duradora fins a les primeres corts exclusiue Cap. vi.

Per quant es gran utilitat de la cosa publica purgar la Prouincia de mals homens: entre los quals son vagabundos y ladres statuhim y ordenam ab lohacio de la present cort. Que vagabundos y ladres que sien estats bandajats ab sentencia real a temps / o a inperpetuum qualseuol dels defus dits que se haije pres bandeig voluntari: si los tals seran presos hauen ha estar condemnats a galera: y al temps que a parra al real consell / o altres jutges / o corts aquis pertanyera e los tals condemnats hauen a complir lo temps los sera presigut: addicant potestat al tresorer y ha altres jutges que no pugen comosar la dita galera y temps e que la present constitucio duradora fins a les primeres corts exclusiue et non vltra.

Dels qui recorren per oppressio ala regia audiencia en causes criminals. Cap. vii.

Ques auant per quat en les causes criminals pretertu oppressionis encara que no en la forma deguda ni inste alguns recorren a nos o a nostrom lochtinent general: e axi rompen los arrestos: e ab ficcio de oppressio que nos pora prouar com sia contra veritat estatuhim que los dits recorrents sien detenguts per nos o nostrom lochtinent general axi com per los officials de la sglesia: y barons eren abans detenguts e no pugen esser relaxats fins a tant sia conegut sobre la dita pretenso oppressio y que dites causes de oppressionis sien sumariament vistes e tractades puix ab los actes y procehiments dels dits officials facilmente se pora veure si los tals son oppresos y si son estats admesos legitimament a defensar se.

Quela constitucio: o capitol disposant que les abadies y bene

ficias de patronat real y altres/ no sien conferides a persones estranyes
sia seruada y en preiuy / o frau de aquella no sien donats executorials
ni prouisions de sequestres/ e sis fan sien nulles.

Cap. xvij.

Item com per experiencia se sia vist: que moltes persones strangeres per fer
frau ala constitucio/ o capitol de cort setze atorjat per vostra Magestat en les corts
celebrades en la present vila en lo any. M. D. xxxij. Comensant com sia cosa d'igual
y molt danyosa etc. Disposant que abadies y beneficcis de patronat Real/ eno patro
nat Real no sien conferides a persones stranyes que no sien naturals dl dit principat de Ca
thalunya y comtats de Rossello y Cerdanya moltes persones stranyes obtenē de vostra Ma
gestat abadias y altres beneficcis/ e per fer frau a dita constitucio/ o capitol de cort obtenen
de vostra Magestat executorials y sequestres de les rendes dels dits abadiats e beneficcis
los quals sequestres responē de les rendes dels dits abadiats e beneficcis als tals strangeres
per hor d' dit capitol de cort restesens effecte algu. Perço y prouehir a tals abusos suppli
quen los dits tres staments del dit vostre principat de Cathalunya a vostra Magestat que
li placia statuir e ordenar que de aqui aldeuāt tals secrestes y executorials en frau e per iudici
del dit capitol de cort no sien atorjats ni speditos ab decret de nullitat prohibint al Canceller
Vicecanceller: e regēt la cancelleria d' vostra Magestat que tals sequestres y executorials no
firmen: y al Protonotari e als lochtinents e tots scriuans reals/ y de la Cancellaria de vostra
Magestat que tals executorials e sequestres no expedesquen ni registren ni sagellen sots les
penes contengudes en lo capitol dit de la obseruança fet per lo Catholich Rey don Ferrando
auí de vostra Magestat en la cort celebrada en la ciutat de Barcelona Capitol. xxi. Comen
sant poch valria etc. E que en cars de vacacio de dits abadiats y beneficcis los deputats del
general de Cathalunya sien sequestres de les rendes d' aquells fins a tant que dits abadiats
y beneficcis sien prouchits e conferits a naturals dels dits principat e comtats. E com les le
tres offerres per vostra Magestat en dit capitol sobre los beneficcis que no son de patronat
Real no sien obtengudes ni lia remey competent: que sia seruida vostra Magestat obtenir co
firmacio de la sede apostolica del dit capitol ans deia cōclusio de la present cort. Plau a la Ma
gestat/ que guardes la dita constitucio/ o capitol de cort y que en frau y per iuy de dita consti
tucio e capitol de cort nos donen executorials ni prouisions de sequestres y que si se faran en
tal cars sien nulles e tambe manara la Magestat donar lletres y fauor que conuinque para q
vingue la confirmacio de dita cōstitucio cō se supplica lo mes prest que fer puga. Mai. vic.

**De prouisio faedora de les prelatures dels dits princi
pat e cōdats: co es del archabisbat y bisbats**

Cap. xviii.

Item com en lo capitol del seruey/ o donatiu fet a vostra Magestat per los dits tres sta
ments del dit principat de Cathalunya en les corts celebrades en la present vila d' Moço
en lo any. M. D. xxvij. sia disposat que de les prelatures/ co es Archabisbat/ e bisbats dl
dit principat de Cathalunya e comtats de Rossello y Cerdanya fossen prouchits Cathalans
naturals e no strangeres lo que no es estat obseruat fins aci/ perço supplique los dits tres sta
ments a vostra Magestat que li placia statuir y ordenar que de les dits prelatures sien proue
hita Cathalans naturals verament e no fictes y no persones strangeres axi cō es stat prouehit
en los abadiats ab lo decret de nullitat e clauules e prohibicions contengudes en lo prece
dent capitol Plau a la Magestat que sien obseruades les constitucions y capitols de cort con
forme als del any. M. D. xxxij. E aduertira la Magestat en cars de vacacio tenir los per spe
cialment comenats com ho ha fet fins aci. Mai. vic.

**Confirmacio del capitol disposant que les comandes
de sant Joan de la Castellania de amposta que son dins
los limits de Catalunya no sien conferides sino a Cata
lans:**

Cap. xix.

Item que li placia a vostra Magestat confirmar lo capitol fet per vostra Magestat en la
primera cort celebrada en Barcelona disposant que les Comandes de sant Joan de la
Castellania de Amposta que son dins los limits d' Cathalunya no fossen cōferides sino
a Cathalans naturals del dit principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya sien
obseruats remoguts tots abusos. Plau a la Magestat se serue la dita constitucio y ho mana
ra executar. Mai. vic.

**Que sia obseruada la pragmatica feta sobre los draps estrangers:
qui entren en los regnes de Sicilia y Napols.**

Cap. xx.

Item com sia gran vtil del principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerd
nya en los regnes de Sicilia citra et vltra farum la prohibicio feta per vostra Magestat
en les corts celebrades en la present vila de Monço lo dit any. M. D. xxxij. Disposant
que draps strangeres qui no son de vassalls de vostra Magestat no puguen entrar en los dits
Regnes de Napols y Sicilia sino pagant vint per cent dels mateixos draps y no de la valor
de aquells y axi sia stat declarat per sentencia donada per lo consell de la sumaria del dit reg
ne de Napols/ e attes que los potentats de Italia han prohibit que en llurs terres y senyores
no entren draps de vassalls de vostra Magestat que placia a vostra Magestat consentir execu
torials de dita pragmatica y prouehir y manar que aquella sia obseruada en los dits Regnes
juxta forma y tenor d' aquella. Plau a la Magestat sia obseruada la dita pragmatica segōs la serie
y tenor y per la obseruança d' ella manara d' espachar lletres y prouisions oportunes. Mai. vic.

**Que los notaris en los dits principat y comdats no puguē rebre actes
alguns de vèdes ab carta de gracia de rebre: donacions: e altres alie
nacions que primer no prenguen jurament dels contrabents si aqlls cō
tractes fan p' fraudar los loy fines: o altres drets dels senyors directes
edel dit jurament se haie a fer mencio en los dits contractes sots pena
de. xxv. ducats y altres: a arbitre del jutge!**

Cap. xxi.

Item per prouehir als molts desordens y fraus que fan als senyors directes de les propie
tats y honors emphiteoticals y feudals en los actes de les vendes donacions e altres con
tractes se fan de dites propietats/ e honors. Supplique los dits tres staments a vostra Ma
gestat que li placia statuir y ordenar que algun notari dels dits principat de Cathalunya y
Comtats d' Rossello y Cerdanya no puga ni sia licit ni per mes rebre ni testificar actes alguns
de vendes ab carta de gracia de rebre/ ni de donacions/ arrendaments/ loguers empenyo
raments/ encarragaments permuttes/ o cambieres o de altres qualsseuol alienacions encara
ques fessen absolre y cancellar per algun notari/ sens que primer sien tenguts a pendre de jura
ment los contrabents si aquell cōtracte fan per fraudar los loymes foris capis terços fadigues
o altres drets pentanyents a dits senyors directes del qual jurament los dits notaris en als
B y

gna part dels tals actes hagen a fer mencio com dit jurament es estat prestat per los principals contrahents o procuradors de aquells y no sia licit ni per mes als dits notaris fer lo contracte sots pena de pagar lo loisme terços o foriscapis e los dits contrahents qui contraheran encorregu en pena de loisme foriscapi o ters duplicat. Plau a la Magestat que sia seruada la forma del present capitoll sots pena q lo notari contrahet encorrega en pena de .xxv. ducats y altres a arbure dl jutge a q toca la conecre a applicadors als coffrens reals. Mai. Qic.

Que les causes menors de cinquanta lliures ni de imposicions de viles/ o llochs reals ni de execucions de censals o violaris/ no puguen esser euocades ala real audiencia/ y la part euocant hage a jurar en poder del relador que no son de tal qualitat. Cap. xxii.

Item supliquen los dits tres staments a vostra Magestat li placia extendre la constitucio feta per lo catholic Rey don ferrando de immortal recort aui de vostra Magestat en la segona cort de Barcelona capitol. xxx. Comensant mes voleim statuhim y ordenam. .zc. dispo sant que causes menors de .xx. Lliures no puguen esser euocades ala real audiencia: fins en causes de quantitat de cinquanta lliures/ e a jutant a dita constitucio per obuiar als abusos que los ordinaris fan no volent conerer de les causes menors de .xx. Lliures essent inhibits per la real audiencia encara que en les lletres imbitories sia posada la clausula dum modo causa non sit minor viginti librarum. Que placia a vostra Magestat statuhir e ordenar que quant se euocaran causes ala real audiencia la part euocant aquelles haja prestar jurament en poder del relador aqui seran comeses que la causa no es menor de cinquanta lliures ni es de imposicions de ciutats/ viles/ o llochs reals ni de execucions de censals/ o violaris. Plau a la Magestat que la dita constitucio se entenga que co era d rint lliures sia fins en cinquanta lliures en les altres coses del dit capitol se serue lo acostumat. Mai. Qic.

Que les constitucions de Catalunya y actes de cort

y prouisio del Rey Catholic disposants sobre lo pagament de les imposicions de les ciutats y viles reals y cognicio de aquelles/ y que en la vila de Perpinya/ e fora daquella les taules de carniceries nos puguen tenir sino en certs llochs/ sien seruades. Cap. xxiii.

Item y quant per privilegi dl Rey en Pere dat y atorgat en Saragoca a. iiii. de Mars M. ccclij. e per acte de cort del mateix Rey en Pere dat en la vila de Monco a. xviii. de Janer. M. ccclij. e per la constitucio del Rey don Joan segon en la cort de Monco capitol. xxx. E per altres actes y capitols de cort y altres privilegis generals/ y particulars es disposat que qualseuol persona de qualseuol stament o condicio sia etiam la persona de vostra Magestat y de la Reyna y del primogenite y Infants e familia y coses llurs y totes altres persones sien de guerra o no excepto clergues y religiosos son obligats en pagar y contribuir a les imposicions de les ciutats y viles y llochs reals del dit principat/ e Comtats e tota exercicio cognicio/ e jurisdiccion/ e imposicio de dites imposicions ab tots los incidents/ e de pendents/ y emergens de aquelles pertanyals: Consellers payers/ Consols/ Jurats/ e procuradors de les dites ciutats viles/ o llochs reals del dit principat y comtats ab dicada tota potestat a vostra Magestat y a vostre lloctinent general y altres qualseuol oficials: y ari mateix es disposat que taules de carniceries dins la vila de Perpinya nos poden tenir ni carnis se poden tallar sino en los llochs per los consols ordenats y que fora la dita vila vn allegua al entorn nos pot tenir taules de carniceria sino en los llochs poblats nis poden posar ni tallar carnis dins dita vila sens pagar lo dret della. E no obstant dits privilegis actes y capitols de cort e constitucions: alguns Capitanes de vostra Magestat han fet parar carniceria: y tallar carnis

en la ciutat dilla de la dita vila de Perpinya y requests no han volgut reuocar. Perco los dits tres staments supliquen a vostra Magestat que cassats reuocats/ y annullats/ y per cassos y nulles haguts qualseuol enantaments per los dits Capitanes y altres fets e qualseuol lletres o prouisions reals dits privilegis constitucions actes y capitols de cort sien seruats/ y que sie seruada la constitucio feta per vostra Magestat en la darrera cort de Monco: qui comença per constitucions de Catalunya. .zc. Capitol. xxii. y anyadint a aquella li placia statuhir y ordenar que los oficials ordinaris hagen y puguen procehir castigar y punir los contravenints per via de querela de pau y treua y altrament com a persones priuades y en qualseuol manera que sera ben vist a dits oficials ordinaris e les demont dites coses placia a vostra Magestat a torzar sens perjudici de la dita litta pendentia es entre los militars y la vila de Perpinya. Plau a la Magestat sien seruades Constitucions de Catalunya y actes de Cort y prouisio del Rey Catholic. Mai. Qic.

Del comerci que tenen los poblats en los dits Principat: e Comtats: en Tuniz y en la Boleta.

Cap. xxiiii.

Item supliquen los dits tres staments a vostra Magestat li placia statuhir e atorgar al principat de Catalunya/ e Comtats de Rossello e Cerdanya/ que los poblats en aquells puguen liberamente sens empar algu portar qualseuol mercaderies pus no sien de les coses prohibides y negociar y vedre en Tuniz/ en la Boleta/ y en altre qualseuol loch/ o lloch de Barbaria que sien vassalls/ o amichs de vostra Magestat: pagant los drets que son acostumats pagar per los Cathalans/ lo que al dia de huy los es prohibit per los Capitanes/ o Regidors ari de dita Boleta com de altres parts dels regnes y ports de Barbaria. Plau a la Magestat sien seruades les constitucions/ capitols/ o actes de cort disposats sobre lo comerci en les terres de Barbaria/ y que hagen loch les dites constitucions/ Capitols/ o actes de Cort en Tuniz/ y en la Boleta. Mai. Qic.

Del salari que lo regent Micer pere Arnau goz rebauer en lo temps que se continuara la real audiencia ab lo portant veus de general Governador: de Catalunya.

Cap. xxv.

Der quant algunes vegades se deue que en tot lo principat de Catalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya no es lo Rey nostre senyor ni son primogenit ni son loch tinent general: y en tal cars es disposat per constitucions de Catalunya que los doctors de la Real audiencia del dit principat e Comtats han a seguir la audiencia del portant veus de general governador de Catalunya y en dit cars lo assessor de aquell pren lo salari assignat en son cars al Regent la Cancelleria de la Magestat en Catalunya/ e si dit assessor no es del nombre dels doctors de la dita Real audiencia reste dit Regent la Cancelleria sens salari algu e prohibi de aduocar y aconsellar en les causes q son y poden venir en la dita real audiencia si e segons per constitucions esta ordenat. E perco co ja en tal cars son ch puchit en les piones d micer fracesch frach/ e micer marti joa lunyer quondam es estat deliberat per dits staments: q tantes vegades y p tant teps com se se

guira en los dits principat e cotata no esser hi la Real Magestat e son primogenit / d son loch
tinent general: en tal cas essent lo assessor o lo qui regira la assessoria / de la governacio del nom
bre de la dits doctores de la dita Real audiencia / o no essent de dit nombre sia pagat per los de
putats de Cathalunya a micer Pere arnau gort Doctor regent la dita Lancellaria de la Ma
gestat en Cathalunya per lo dit temps a raho de Quatre cetes lliures Barcelloeses per any.
Entes empero que perço no sia en res perjudicat / mudat ni disminuit lo salari del dit asse
ssor en dit cas ni del dit regent la Lancellaria de Cathalunya en qualseuol cas / o casos que
per constitucions altrament li pertanques pertant la dita cort o los dits tres staments de a
quella suppliquen a vostra Magestat li placia lo dit capitol y coses contengudes en aquell
torçar per acte de cort manant que sia incertat en lo proces general de la dita cort / o corts ge
nerals que de present vostra Magestat celebra en la dita vila de Monço y manar expedir les
prouissios o lletres oportunes p effectuacio del dit capitol. Plau a sa Magestat Mai. Qic.

Remissio general de bans: e penes y terços: e altres penes pecunyaries. Cap. xxvj.

Estres staments de la present cort que vostra Magestat celebra als Cathalans en
la present vila de Monço suppliquen a vostra Magestat cesarea li placia remetre ls y
per remessos voler haner als dits brassos staments de la dita cort e aquisco dls eccl
siastichs e militars e altres ciutats viles o lochs del dit principat e singulars perso
nes de aquells e de quicn dells totes e sengles penes e terços comesos e deguts per
cenfals e violaris hoc encara com haguessen trecat homenatges per no tenir hostages e io
tes altres penes de hosts fallides y de penes y bans encara que los dits bans de uallasen de
qualieuol excessos y crims de terços o de obligacions o de compromissos / o de contractes /
de clams / o de reclams / o de firmes de diet / o de notaris qui no haten seruat la constitucio de
Perpinya sobre contractes / o altres cartes que haten presos / o d sosteniment de ban de jata /
o de ciutats de pau y de treua / o de manlleutes de marqs. Encara totes les altres penes pec
unyaries tro al dia de viij / e que les dites penes y altres coies demont dites no puxen esser
de manades per vostra Magestat ni oficials vostres. E si per les dites penes y altres coses d
mont dites ha via plet penant y processos / y penyores per execucio preses que sia hagut per
femes e les peyores tornades. Plau a sa Magestat Mai. Qic.

Franquesa de segell. Cap. xxvij.

Em los tres staments de la present cort suppliquen a vostra Magestat Cesarea li
placia atorgar y fer gracia que totes e qualseuol lletres e prouissios que se hanen
de fer es: demanaran e volran traure en forma per los tres staments de la Cort e
singulars persones de aquells per sglesies / monestirs / capitols / collegis per los
Barons / Cauallers y gentils homens: y homens de paratge per les Ciutats / vi
les / e lochs / vniuersitats / e singulars de aquelles / o per qualseuol altres per raho
de la present Capitolos: y de les coses en aquells contengudes / e de les executories e pro
uissios en virtut de aqlls fahedores y de totes altres coses tocats los presents capitols y actes
de cort y de l edict de aqlls sien donades liberament fraches de scriptures: y de salaris / y d diet
de sagell: y totes altres despeses que poguessen demanar y altrament ptaguessen als oficials / y mi
nistres de la cort vira. E arimater q los diputats li frachs d diet d sagell de ql seuol prouissios sen
tecies y lletres q ara o en deuenidor hauran menester tocats los demunt dits capitols o altres

coses hanent sguart al general del dit principat e generalitats de aquell: plau a sa Magestat /
atorgar lo sagell franch segons es supplicat e que los trebals salaris / e scriptures del proto
notari y altres scriuans se paguen moderadament o per via de concordia ab ells fahedora se
gons que en les altres corts es acostumat. Mai. Qic.

Lo consentiment del stament Ecclesiastic. Cap. xxviii.

Em Cesarea y Real Magestat lo stament Ecclesiastic: plats sindichs / procuradors
y singulars de aquell consenten a les coses demont dites salues a ells y aquisco dells: y
al dit stament conjuctament e diuisa immunitats e libertats priuilegis vros pratriques
ari scrites / com no scrites / scrits o no scrits / obseruances / y altres drets y prerrogatiues al
dit stament Ecclesiastic e singulars de aquell pertanyents als quals tacitament / o expressa /
directament / o indirecta / o per acte contrari en propietat o en possessio per lo present consen
timent no entenen de rogar ans volen y es lur intencio los romanguen salues e illeses dema
nant de asso esser ne fet acte en lo present proces de la cort o si mester sera carta apart / plau a sa
Magestat. Mai. Qic.

Lo consentiment del stament militar. Cap. xxix.

Em Cesarea y Real Magestat: los Barons y magnats nobles Cauallers y Gentils
homens e de paratge del pauptat de Cathalunya consenten a les coses demont dites
salues a ells y aquisco dells y alur stament conjuctament o diuisa lurs libertats / priui
legis / vros pratriques ari scrites com no scrites y obseruances altres drets y prerrogatiues al
dit stament militar pertanyents als quals tacitament o expressa / directament o indirecta o per
acte contrari en propietat o en possessio per lo present consentiment no entenen de rogar ans
volen y es lur intencio los romanguen salues e illeses demanant de ago esser ne fet acte en lo
present proces de la cort y si mester sera carta apart. Plau a sa Magestat. Mai. Qic.

Lo consentiment del stament Real. Cap. xxx.

Em Cesarea y Real Magestat protesta lo bras de les Ciutats y viles reals que per le a
presentes constitucions dmuntes dites ne per qualseuol capitols preinserts ne per algues
de les coses demont dites no sia fet preiudici a les libertats franqueses priuilegis vros e
constums scrites e no scrites scrits e no scrits del dit bras ni dles dites ciutats viles / o lochs
reals ni dels singulars de aquells ans romanguen en lur força y valor les coses demont di
tes no contrestants demanant esser continuat en lo proces y li mester sera los nelia feta carta.
Plau a sa Magestat. Mai. Qic.

La Offerta. Cap. xxxi.

Em los tres staments de la cort del vre principat de Cathalunya cõgregats en les corts
generals que de pnt vostra Magestat celebra als seus regnes de Lamar de la coroa
na de Arago en la pnt vila d Monço: entesa la proposicio per vostra Magestat feta: y
considerada la molta amor y volutat q claramet mostra tenir al dit seu principat y po
blats en aqlls prouehint la justicia en tal modo q puguen estar en tota tranquilat y pau y en
tenent ab molta affectio en totes les altres coses q han respecte al be y augmet del dit princi
pat y al ql effecte en aqstes corts p vira Magestat son estades fetes prouehides y ordenades
moltes coses ari per constitucions co per actes de cort y altrament ples ql migelant lo diuinal ad
lutori sespera q lo dit principat no solamete se cõseruara mes encara le augmetara en la pobla
cio y tot altre be de aqll: E considerat ari macter los dits tres estaments los grãs e intollerables
guasts y despeses / que vostra Magestat ha sostengudes: per los actes mencionats en la dita
sua proposicio / y per altres apres de aquella seguits los quals tots han redundat en conser

uacio y gracia vniuersal y be de tota la cristiandat: y perço dignes de gloriosa e immortal me-
moría y que per posar en exercicio les coses que ha concordades ab nostre sanct Pare y ab la
senyoria de Venecians en la sancta lliga que han feta contra lo Turch enemich de nostra sanc-
ta fe Catholica així per offendre com defendre seli offeren necessariament altres no menors
de pespes les quals se spera redundaran en be vniuersal repos y perpetua seguretat de tota la
Cristiandat alienyaladament de aquest vostre principat y d tota los altres regnes y senyories
de vostra Magestat per totes aquestes y moltes altres justes consideracions los dits tres sta-
ments no obstant que en les corts celebrades per vostra Magestat en la present vila d Monco
en lany .M.D. xxxiii. son conuingut e cócordat entre vostra Magestat y los dits tres staments
que durant los sis anys del imposit del fogatge fet en les dites corts dels quals sis anys resten
encara passar dos anys y melos per vostra Magestat no pugues esser demanat
altre seruey per qualseuol causa o raho ni pogues esser feta conuocacio en virtut del vsatge prin-
ceps namq; / o de conuocacio de pau y treua general encara en lo qual se pogues conuocar o
per via de feus host somatent caualcada / o en altra qualseuol via o manera / los poblats en lo
dit principat no puguén esser forçats mes pagar o anar en altra seruitut maior o meor fer ni obstar
axí mateix que altrament en afo sien o púiren esser obligats en alguna manera com los habi-
tants en dit vostre principat sia poble franch y libert de tota exaccio / impositio forçada e de
tot seruey e donatiu seguint lur propia naturalesa e in nata fidelitat entenyable amor y affe-
ccio que a vostra Magestat tenen y han tengut: ells y lurs passats a los predecessors Reys y
princeps y senyors lurs y predecessors de vostra Magestat renunciant ex pressament delur p-
pia e mera voluntat per les causes demont dites ala demunt mencionada conuencio entre
vostre Magestat y ells feta en les dites corts del any .M.D. xxxiii. ab expressa protestacio que
per lo present acte no sien o puguen esser obligats en general o en particular mes del que vo-
luntariament se obliguen y que lo present acte y coses en aquell contengudes no puren esser
treces a consequencia en sdeuenidor y ab les reseruacions y saluetats en semblants actes ac-
tumades les quals volen hauer assi per repetides e insertades y ab les condicions y modifi-
cacions de uall contengudes y no sens elles per aquesta vegada tant solament de lur merali-
beralitat y spótanea voluntat offeren y fan donatiu gracios a vostra Cesarea Catholica y Real
Magestat de dos centes deu milia liures moneda corrent en la vostra ciutat de Barcelona pa-
gadores per los Deputats del general de Cathalunya a vostra Magestat y pell amossen Ro-
drigo celdran Regent la thesoreria general de vostra Magestat lo qual de beneplacit e con-
sentiment de vostra Magestat y dels dits tres staments es estat fet y constituit receptor d-
dit seruey en la forma seguent co es dins quorata dies opoch apres pus no passe terme d dos
melos primers vidents y del dia present en auant comptadors seranta milia liures procehi-
dores del general del dit vostre principat de Cathalunya manlauadores y hauedores per via
de vendes de censals morts sobre les generalitats del dit general a raho / o for de vint Milia
per mile mes setanta mil liures procehidores del dit general així de deutes com de preus /
dels arrendaments de les taules del dit general y dret de la bolla y sagell de cera de entrades
y exides y restes de fogatges: com de altres qualseuol drets del dit general: co es lo que quise-
cum any restara dels dits drets fins a tant que sien pagades dites setanta milia liures paga-
des empero les pensions dels censals que lo dit general fa y fara salaris y altres carechs de
aquell ordinari y extra ordinari y encara lo que resta a pagar als agreuiats de les corts ce-
lebrades en la present vila de Monco lo sobredit any .M.D. xxxiii. de aquelles seranta milia
lliures que vostra Magestat en dites corts consigna per reperacio y satisfaccio dells greuges
y demandes com en lo acte de dita cort sobre la oferta del donatiu en dita cort fet es contengut.
E mes vuytanta milia liures pagadores per dits deputats procehidores y per ells exhi-
gidores del imposit de fogatge pagador a raho de .iiii. sous sobre qscu cap de familia dels
predits principat e cotats de Rossello y Cerdanya lo ql de pnt la dita cort imposita segos serie
e tenor dls capitols ordenats en la cort d Leyda lany .M.D. xv. a teps d set anys finits los .vi.
anys del fogatge q d pnt corre en dues pagues qscu any: co es dos sous p qscuna paga la pr-

mera de les quals sera per tot lo mes de Agost de .M.D. xl. y laltre per tot lo mes de febrer de
.M.D. xli. y així quiscun any en semblats termes fins a tant dites set anys sic cóplits dins los
quals set Anys: que durara lo dit fogatge no puira esser feta conuocacio en virtut del vsatge
Princeps namq; / o de conuocacio de pau y treua general: en cars lo qual se pogues conuo-
car o per via de feus host so matent caualcada / o en altra qualseuol via o manera: los poblats
en dit Principat y Comdats no pugnen esser forçats mes pagar / anar / o altre seruitut maior /
o menor fer p qseuol causa / o raho / o necessitat pyrgét q sia y iarsia q aqst donatiu sia poch a ref-
pecte de la necessitat de vostra Magestat: y manco a respecte de la voluntat gran que los dits
tres staments tenen a son seruey: supliquen a vostra Magestat que haja consideracio en lo
mal stament que de present se trobe aquest seu Principat per raho de moltes aduersitats que
de molts anys passats ha sostengudes de les quals resta tant affligit: que no sens molta diffi-
cultat y treball se pora pagar lo dit donatiu: y aco es estat causa del differir se tant la conclusio d
aquestes Cortes: que altrament si alo no agues obstat lo seruei fora stat tal / e ab tant prompta
expedicio que ha guera dat verdader testimoni a vostra Magestat del que es dalt dit de la mol-
ta affectio que los Cathalans tenen a son seruey / e per quat a vostra Magestat ha plagut que
del present seruey reste quaranta milia Lliures / per satisfere als agreuiats / e crehedors així se-
guits com seguidors així de justicia e reuocacions de priuilegis / deutes / y demandes con-
tra vostra Magestat donat y donades. Perço los dits tres staments ab bene placit e consen-
timent de vostra Magestat volen y ordenen per effectuar dita promesa: que los dits depu-
tats retinguen vers si del dit seruey: es a saber de les pagues darreres del dit fogatge les di-
tes Quaranta Milia Lliures per pagament com dtes dels agreuiats y crehedors així liqui-
ts có liquidadors així de justicia / e reuocacions de priuilegis deutes y demandes declarado-
res per los dits prouehidors de greuges la qual quantitat de les dites Quaranta Milia Lliu-
res sino bastaua a satisfaccio dels dits agreuiats y crehedors que hauran obtengut sentencia
o sentencias donadores en llur favor per dits prouehidors de greuges y demandes no per-
den perço llur dret y actio ans vostra Magestat / promet en sabona fe Real. Que pagara y sa-
tisfara en aquells lo restant sots obligacio de los bens eno res menys los dits deputats ha-
jen e sien tenguts pagar als egreniats co es aquiscu de aquells lo que per dits prouehidors
de greuges los sera sentenciat y declarat vostra Magestat esser los deutor y denre pagar com
parant se entre ells les dites Quaranta Milia Lliures a sou y a lliura segons aquiscu vindra
per dit compartiment fahedor per dits deputats y oydors de comptes d dit general així que
sens interuencio altra de vostra Magestat o manament seu los dits deputats e oydors de Co-
ptes paguen los dits agreuiats o demanants les dites pagues: cobrant solament la sentencia
que obtenguda haurá e si de maior quantitat sera feta deductio en aquella e no mes auant. E
que en dites Quaranta Milia Lliures no sien compreses ni se encloguen deutes de Castella
ni fortaleses ni soldats de aquells / e placia a vostra Magestat consentir e atorgar e prouehir /
que los prouehidors o jutges de greuges o aquelles persones aqui tocara sien tengudes y
obligades executar les sentencias donades per los Prouehidors de greuges .de les Cortes
passades en tot lo que no seran executades o pagades les quantitats en dites sentencias con-
tengudes y los qui han obtengut dites sentencias e no seran estats integrament satisfets o no
hauran rebut les quantitats en aquelles contengudes: no sien tenguts a donar demandes
deuant los prouehidors de greuges de les presents Cortes o almenys no sien obligats a ser
proces ans dites sentencias ja donades sien portades a execucio a sola exhibicio y ostensio de
aquelles afi q los q haurá obtégut dites sentencias sien admesos en lo cópartitament fahedor
de les dites Quaranta Milia Lliures que vostra Magestat consigna / e reserua p dites agreui-
ats e sien pagats e satisfets així com si ara de nou obtenien sentencia y encars q los prouehido-
rs de greuges sobredits sentenciassen o declarassen en causes ja sentenciades / o declarades p al-
tres prouehidors de greuges q les dites sentencias donadores sic donades a les partes p lo
protonotario son lochtinier o regét franchises d tot dret d salari y altres qsenol dretes q per raho
de aquelles no se haia d pagar sino tant solament lo pces que per causa dles sentencias ja donades

se habra de fer. E com per fer les vendes dels dits censals com de sus es dit sia necessari que la cort fassa sindicat als deputats del dit general y a tres persones per dits tres staments: eles gides per fer dites vendes en la forma de sus dita. Perço supliquen los dits tres staments a vostra Magestat ara per la uons e la uors per ara li placia fer mar: loar/ approbar y decretar/ lo dit sindicat y les vendes de quen fahedors ab aquelles clausules privilegis que seran necessaris en fauor dels compradors dels dits censals. Mai. Vic.

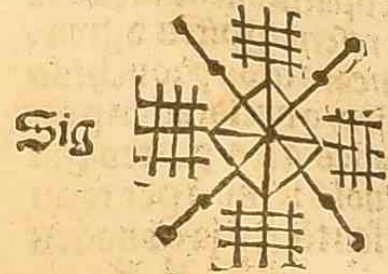
La acceptacio dela oferta.

Cap. xxiij.

La Sacra Eclesia y Catholica Magestat accepta la oferta/ e donatiu gracios y los dits tres staments dela dita cort fet ab les condicions en aquella contengudes regraciant ala dita cort lo dit donatiu atorga les constitucions capitols/ e altres coses per la dita cort suplicades ab les decretacions en aquelles contengudes y licencia la present cort general passat tot lo dia present dins lo qual fins a miya nit puguen fer remuneracions als oficials y tres ballants en la cort y caritats ala present yglesia y altra que ala cort appara e passat tot lo dit terminis la Magestat licencia la present cort. Mai. Vic.

Etasquidem constituciones et confirmationes ac capitula et actus curie iuxta decretaciones nostras in fine cuiuslibet Capituli scriptas et appositas ad supplicationem et cum consensu laudatione et approbatione omnium subscriptorum in dicta generali curia die presenti constitutorum facimus sanctimus et statuimus quoque damus et ordinamus et volumus per nos et nostros successores in concusse: et inuolabiliter obseruari qua propter Illustrissimo Philippo Principi Asturiarum et gerunde eius filio primogenito et nepoti nostro Charissimo ac post. felices et longeuos dies nostros in omnibus Regnis et dominijs nostris deo propitio immediato heredi et legitimo successori intentum nostrum apperientes sub paterne auicq. benedictionis obtentu dicimus futuro vero locumtis generali gerentibusq. vices nostri generalis/ gubernatoris in dictis principatu Cathalonie et Comitibus Rossillonis et Ceritanie vicarijs institijs curijs bajulis et vniuersis et singulis officialibus et subditis nostris et dictorum officialium locarjs presentibus et futuris auctoritate nostra regia precipimus et mandamus quatenus omnia et singula supradicta impreu. scrijs constitutionibus et capitulis iuxta dictas decretaciones contenta teneant et obseruent et omnes bus fatiant tenere et inuolabiliter obseruare: et non contrafaciant vel veniant nec aliquem contrafacere vel venire permitant ratione aliqua siue causa. Et vt predicta maiori gaudeant firmitate promittimus in bona fide nostra regia omnibus et singulis qui dictam generalem curiam conuenerunt et omnibus etiam alijs de dicto Cathalonie principatu licet absentibus tanquam presentibus et notario ac protonotario nostro infrascripto a nobis pro eis et alijs quorum interest et interesse poterit legitime stipulanti paciscenti et recipienti ac etiam juram. super curiam domini nostri Jesu Christi et eius sancia quatuor Euangelia nostris manibus et orporaliter tacta predicta omnia et singula vt superius dicta sunt et in dictis constitutionibus et capitulis continetur tenere/ Complere et inuolabiliter obseruare facere teneri: et irrefragabiliter seruan. Acta fuerunt hec in ecclesia beatissime semperq. Virginis Marie ville pdicte Montisoni die decimo nono mensis Nouembris. Anno a Natiuitate domini Millesimo Quingentesimo Trigesimo Septimo Imperij nostri. Anno decimo nono Regnorum autem nostrorum videlicet Regine Castelle legionis Branate. etc. Anno Trigesimo quarto. Nauarre vicelesimo tercio Aragonum vero vtriusq. Sicilie Hierusalem et aliorum vicelesimo secundo Regis vero omnium vicelesimo secundo.

Sig
num Caroli diuina fauente clementia Romanorum Imperatoris semper augusti Regis Germanie Joanne eius matris et eiusdem Caroli dei gratia: Regum Castelle/ Aragonum/ vtriusq. Sicilie/ Hierusalem/ Hungarie/ Dalmatie/ Croatiae/ Legionis/ Nauarre/ Branate/ Toleti/ Valentie/ Balleie/ Maioricaru/ Hspalis/ Sar-

dinie/ Cordube/ Corsice/ Murcie/ Biennis/ Algarbij/ Algexire/ Sibzaltaris/ Insularu Canarie/ nec non Indiarum Insularum et Terre firme maris Oceani: Archiducum Austrie/ Ducum Burgundie et Brabantie Comitum Barcinons/ fladrie et Tirolis. etc. Dno. Vizcaye Doline. etc. Ducum Athenarum et Neopatrie. Comitum Rossillonis et Ceritanie. Qui hec laudamus/ approbamus/ concedimus/ ordinamus/ firmamulq. etiam ac juramus: eisq. bullam plumbeam Catholicis Magestatis Regis ferdinadi patris et auini nostri cum nondum nostra fabricata fuerit in pendentibus iussimus apponendam.

pro el Rey.

Vidit manus Vic.

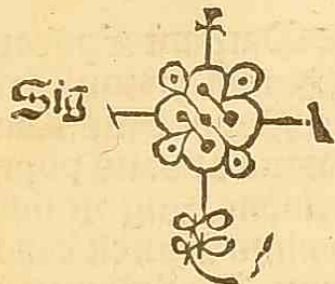
Sig X num Joannis de Tormo Episcopi vicei. Sig X num Joannis de Margarit Episcopi Berunden. Sig X num francisci de Arries Episcopi Argeilen. Sig X num fratris Basparris ferrer procuratoris Prioris Cathalonie Sig X num Elementis May abbatis Riuipulli Sig X num fratris Petri rausich Abbatis de Regali procuratoris abbatis populeti Sig X num francisci Solsona Canonici et sindici capituli Barcinone. Sig X num francisci Oliver canonici et sindici capituli Dertusen. Sig X num Joannis Torell canonici et sindici capituli Berunden. Pro brachio ecclesiastico Sig X num Illustrissimi ferdinandi de Cardona Admirati Neapolis Ducis sume Comitibus Alberti et Palamosij cuius esse dicuntur varonie de Bellpuig et de Linyola Sig X num Spectabilis Ludouici Enriquez de Capraria Comitibus modice et vicecomitibus de Capraria et de bas Sig X num nobilibus Dnorum de Rocaberti Vicecomitibus de Rocaberti Sig X num Illustrissimi ferdinandi de Beaumont Comestabuli Nauarre Comitibus de Lerin cuius esse dicitur Baronia de Castallo de farsanya Sig X num nobilis Guillelmi de Castro de Pinos et de fonollet Vicecomitibus de Euolo Sig X num nobilis Berengarij de Castro et de Ceruillone Baronis de Laguna Sig X num nobilis Petri de rocaberti Sig X num nobilis Bernardi de pinos et de fonollet Sig X num nobilis Balcerandi Balceran de pinos et de Cardona Sig X num nobilis georgij Aymerich Sig X num nobilis Joannis Doms et de vila d. Mary Sig X num nobilis ferdinandi Albert Sig X num nobilis Joannis Erill Sig X num nobilis Bernardi Albert Sig X num nobilis Enrici de Lentelles Sig X num nobilis Dimede requefens Sig X num Berengarij de Almis Sig X num Basparris de puozra maioris Sig X num Georgij Joannis de Copons Sig X num Cesaris Alzina Sig X num Basparris puozraminoris Sig X num Michaelis de Pallars Sig X num Pauli de Monserrat Sig X num Sagismundi de alturiba Sig X num francisci fluauia Sig X num Basparris Brualosa Sig X num Joannis Honorati de Monserrat Sig X num Antonij Joannis ferras Sig X num Michaelis Oliver Sig X num Basparris ferrer Sig X num Joannis mora Sig X num Guillelmi de Belluer Sig X num Joannis de Comalonga Sig X num Joannoci trago als dela Roca Sig X num Joannis Lanelles Sig X num francisci de Buinera Sig X num Joannis de Albiõ Sig X num Basparris de Banuelos Sig X num Balcerandi de puozra Sig X num Hieronimi Refende Sig X num Martini joannis Necha Sig X num Raphaelis de Leon Sig X num Hieronimi de Cardona pro brachio militari Sig X num francisci mongay sindici Illerde Sig X num Joannis Bahurt sindici gerunde Sig X num francisci paulet francisci mates et Joannis basioles sindicorum ville Perpiniati Sig X num Guillelmi mir sindici Dertuse Sig X num Raphaelis graellscindici vici Sig X num Petri joannis clergue sindici minorise Sig X num Jacobi guiscafret sindici Ceruanie Sig X num Joannis ganasto sindici Balagarij Sig X num Antonij pasqual sindici podij

B iij

Critani Sig X num Joannis de sancta Eulalia iudici berge Sig X num francisci Corde
 lles iudici ville franche peniten. Sig X num Pauli Laudell iudici bifolduni Sig X na Joā
 nis lunyer et nartissi marti iudicorum Campi rotundi Sig X num Raphaelis Cortada iudic
 dicit ville franche conflentis Sig X num Bartolomei Illa iudici de toyzio Sig X num Ja
 cobi Pou iudici de argilerijs Sig X num Joannis Julia iudici de Salsis Sig X num
 Petri Hoffre iudici de Pals Sig X num Simeonys Cocorel iudici de Olono Sig X nu
 Antonij areny iudici de Zalarn Sig X nu Joanis Dot iudici del arbos pro brachio regali.

Estes Illustrissimus Dux Ferdinandus de Aragonia vice Rex Valencie Illustris
 Petrus de la Eueva Comendator maior Alcantare franciscus de los Couos Co
 mendator maior legionis Nicolaus Perrenot dominus de gran Uela Consiliarij
 et de intimo consilio sue Maiestatis et q̄ plures alij in multitudine copiosa.

num Michaelis Elementis prefatorum Cesaree : et Catholicarum
 Magestatum protonotarij regiaq̄ auctoritate per vniuersam regiam
 dictionem publici Notarij qui premisis omnibus interfuit eaq̄ de di
 cti domini regis mandato in septem:foleis pargamini hoc in quo sig
 num eius oppositum est computato scribi fecit et clausit constat de sa
 sis correctis in lineis. xx. secunda pagine secundi folci vbi legitur libret

de paper ari scriit de. xxxvii. et. xxxviii. pagine prime. iij. folci y denuyt diners per roua de lana
 neta lo qual dret la dita cort aiustant al dret que ya vera de nou fet eadem linea. xxxix. despen
 dre voluntariament algunes cosas desmasiada ment en despeses extra ordinarias la. xliij. pri
 me pagine quartifolei de quantitat de cinquonta et in. xxxv. linea. v. folco prime pagine que
 durant los sis anys del imposit del fogatge fet en les dites corts dels quals sis anys resten a
 passar dos et in precedenti linea huius signature supra pont corts.

< Cesarea et Catholica regia magestatis >
 < exactis indicta Curia generali editis >
 < publicatis et iuratis mandauit michi >
 < Michaeli Elemēti in cuius possessio >
 < dñs Rex et omnes predicti firmarunt. >

In curie sigilli comunis. iij.

Alcabense les dites cōstitucions: actes e capitols de cort. Estā: >
 pats per Charles Amoros Prouensa en la Insigne Ciutat de Barcelona
 A. xx. de febrer A despeses de Lazare Milla Libretet dels
 senyors Deputats del dit Principat de Cathalus
 nya. Dauent d'asso special licencia dels
 dits Senyors deputats que lo da
 munnt dit Lazare puga
 estampar dictas a
 ctes y priuis
 legis.
 finis.

№ 32369

Наукова бібліотека
 Одеського університету
 ім. І. І. Мечникова